

A1.-ESCRITURA

Sóc com sóc

Completa la frase inacabada que tens enquadrada amb una descripció personal - no física- i després et presentes a la resta del grup de companys.

Sóc un noi/a..... ....
--

A2.- RECERCA

A> Expressar com som sol ser difícil, sobretot perquè ens falta vocabulari. Potser et serà més fàcil amb una mica d'ajuda. Aquí tens dues llistes diferents, una d'adjectius i una altra de frases fetes. Subratlla allò que t'interessi per a la teva descripció. Comenteu els trets en veu alta per tal de veure-hi més clar!

Adjectius (I)	frases fetes (II)
Afectuós	ser un/a mosca morta
Agressiu	tenir paraula
Apassionat	anar amb el lliri a la mà
Conservador	ser fred/a com el gel
Creatiu	ser el cul d'en Jaumet
Detallista	esquerp/a com un gat vell
Delicat	tenir fums
Generós	ser fresc/a com una rosa
Golafre	impassible com qui sent ploure
Independent	buscar els tres peus del gat
Puntual	posar-se de peus a la galleda
Sociable	de la màniga ampla
Obsessiu	enredar la troca

B> La segona part de l'exercici consisteix a fer un anunci per a una revista on expressis la teva necessitat de trobar una persona amb unes característiques molt determinades (descripció II). Per fer aquest anunci has de triar tres trets del grup I, i dos del grup II. Abans, però, has de tornar a fer una definició de tu mateix (descripció I).

DESCRIPCIÓ I

Sóc una persona ..... i una mica .....

M'agrada ser ..... i ....., però no .....

DESCRIPCIÓ II

Busco una persona ..... i una mica .....
que li agradi ser ..... i ....., tot i que en certes ocasions sigui .....

C> Penja en un plafó el teu anunci i tria'n —entre tots els que heu penjat— un que et cridi l'atenció. Busca la teva parella.

A3.- RECREACIÓ

En el següent text podem trobar una descripció extraordinària de l'estat psicològic i emocional en què es troba un viatger. Fes una lectura ràpida del text després de llegir la proposta de treball que et fem:

1r.- Per fer aquesta activitat necessites dos retoladors fluorescents:

- Subratlla amb groc les expressions que es repeteixen a cada paràgraf de manera més seguida.
- Subratlla amb verd aquelles formes que es van reiterant en el text d'una manera més espaiada.

2n.- Tria una de les opcions:

A> Hem reescrit el text que hem llegit, mantenint intactes aquelles formes que es repeteixen. Acaba el text a la teva manera, però intenta utilitzar, en la mesura que et sigui possible, els mots que hi hem inclòs, de manera que quedin repetits en el paràgraf.

.....furors abstractes. ....
.....abstractes,
no pas ....., no pas .....; uns furors, ..., pel gènere
humà perdut . ....., i anava amb el cap cot. Veia
.....paraula, i acotava el cap; veia .....per
.....hora, per ..... hores, i ....., i acotava el cap; i tenia
....., però ..... paraula, ...
acotava el cap. ...., i jo tenia les sabates foradades,
.....a les sabates foradades .....:
....., ..., i aigua a les meves sabates
foradades, ..., ..., i desesperança, calma.
.....: calma en la desesperança. ....perdut el gènere
humà i ....., ganes de .....,
....., ... per furors abstractes,
....., i estava tranquil, no tenia ganes de res. ....;
....., ... m'era ben igual;
....., ... m'era ben igual.
Estava tranquil; era com si mai no hagués ....., ni mai
hagués ....., com si no .....,
....., ..., ...,
....., i com si mai .....
no hagués ....., begut ....., o begut ....., com si mai no
m'hagués ....., mai hagués ....., ni hagués anat
....., ... com si mai no hagués tingut
..... furors abstractes,
..... perdut el gènere humà, acotava el cap, i plovia, no deia cap
paraula als amics, i l'aigua m'entrava a les sabates.

B> Canvia les formes subratllades per altres formes, de manera que no repeteixis cap mot.

TEXT

Em sentia, durant aquell hivern, dominat per furors abstractes. No diré quins, perquè no és això el que m'he posat a contar. Però cal que digui que eren abstractes, no pas heroics, no pas vius; uns furors, en certa manera, pel gènere humà perdut. Feia temps que durava, i anava amb el cap cot. Veia declaracions estridents als diaris, i acotava el cap; veia uns quants amics per una hora, per dues hores, i m'estava amb ells sense dir paraula, i acotava el cap; i tenia noia o muller que m'esperava, però ni tan sols amb ella deia cap paraula, també amb ella acotava el cap. Mentrestant plovia i passaven els dies, els mesos, i jo tenia les sabates foradades, amb l'aigua que m'entrava a les sabates foradades i no hi havia res més que això: pluja, carnatge en les declaracions dels diaris, i aigua en les meves sabates foradades, amics muts, la vida en mi mateix com un son sord, i desesperança, calma.

Això era terrible: calma en la desesperança. Creure perdut el gènere humà i no tenir ànsia de fer alguna cosa contra això, ganes de perdre'm, per exemple, amb ell. Em sentia agitat per furors abstractes, no en la sang, i estava tranquil, no tenia ganes de res. No m'importava que la meva noia m'esperés; anar-la a trobar o no, o fullejar un diccionari m'era ben igual; i sortir a veure els amics, els altres, o quedar-me a casa m'era ben igual. Estava tranquil; era com si mai no hagués tingut ni cap dia de vida, ni mai hagués sabut què pot significar ser feliç, com si no tingués res a dir, a afirmar, a negar, res que fos meu per jugar-m'ho, i res per escoltar, per donar, cap disposició a rebre, i com si mai en tots els meus anys d'existència no hagués menjat pa, begut vi, o begut cafè, com si mai no m'hagués ficat al llit amb una noia, mai hagués tingut fills, ni hagués anat a cops de puny amb ningú, o no cregués possible res d'això, com si mai no hagués tingut una infància a Sicília entre figueres de moro i les mines de sofre a les muntanyes, sinó que m'agitava dintre meu amb furors abstractes, i imaginava perdut el gènere humà, acotava el cap, i plovia, no deia cap paraula als amics, i l'aigua m'entrava a les sabates.

(fragment de Conversa a Sicília d'E. Vittorini)

A4.- RECREACIÓ

A> Observa aquest fragment que hem aïllat del text:

Desesperança, calma. Calma en la desesperança.

A.- Té el mateix significat *Calma en la desesperança* que *Desesperança en la calma*?
Pots reescriure l'expressió fent-la més clara?

B.- Crea cinc formes que segueixin de ben a prop l'exemple que t'hem marcat en negra, tot combinant un element de la primera fila amb un de la segona fila.

I.- AGILITAT, TRAÏCIÓ, FÚRIA, EROTISME, GENTILESA,

II.- LLEIALTAT, PLACIDESA, LLEUGERESA, SERENOR, AVERSIÓ

- a.- .....
b.- .....
c.- .....
d.- .....
e.- .....

A5.- RECERCA

A> En petit grup, definiu a la vostra manera la següent llista de mots. Utilitzeu el diccionari quan us convingui:

Qualitats

Capacitats

Defectes

Emocions

Estats d'ànim

Pressentiment

Sensacions

Sentiments

Valors ètics

B> Col·loqueu dos adjectius dels que us proposem en cada un d'aquests **camp**s **semàntics** que acabem de definir.

ORGULLÓS   INTOLERANT   SOCIABLE   SOLIDARI   HIPÒCRITA
OBSESSIU   APASSIONAT   EUFÒRIC   AFABLE   DEPRIMIT
INTUÏTIU   DESPRÈS   SENTIMENTAL   DELICAT   PERSPICAÇ
ESGARRIACRIES   INDECENT   DESMEMORIAT   CÍNIC
CONCILIADOR   SUBJUGAT   COLÈRIC   MANETES

A6.- FÒRUM

Brou de llengua

Consulteu el significat d'aquests adjectius al diccionari i distribuïu-los en dues columnes, segons que considereu que són positius o negatius per a fer la descripció psicològica d'un personatge. Després comentarem, entre tots, els casos en què no hi ha hagut coincidència de classificació.

ABÚLIC ASSENYAT CONDESCENDENT CORATJÓS ADULADOR
 GARREPA EIXERIT BENEIT FRANC BRÈTOL EIXELEBRAT
 REFLEXIU DOCTE FATXENDA ENGINYÓS INTOLERANT MESQUÍ
 ENTENIMENTAT ALIENAT TRAPELLA COSMOPOLITA CORDIAL
 VANITÓS

De valor positiu	De valor negatiu

A7.- ESCRITURA

Segons com es miri...

Tria una d'aquestes opcions per a fer un petit escrit:

- A.- Busca i descriu la part positiva d'un company que et caigui malament, o la part negativa d'un que et caigui bé.
- B.- Intenta descriure la part positiva de tot allò que no et fa el pes de tu mateix.
- C.- Inspira't en el text de Prudenci Bertrana i descriu la part positiva d'un tret negatiu o la part negativa d'un de positiu.

Posa — i completa'l — un d'aquests títols al teu escrit, segons la tria que facis:

- ◆ Si el tret és negatiu: **Elogi de .....**
- ◆ Si el tret és positiu: **Blasme de .....**

TEXT

Elogi de la mandra

Mandra, “faul” en alemany; “pigrizia” en italià; “paresse” en francès; “laziness” en anglès; significa un estat passiu, amb condormiment o sense, durant el qual l'home nota una manifesta impulsió al badall, a l'estirament i al jeure.(...)

L'absència de símptomes alarmants i de manifestacions tèrmiques, ja que en la mandra, en comptes d'augment de temperatura, més aviat hi ha fredor, han fet suposar si estarien equivocats aquells que la consideraven com una malura. Per nosaltres, no solament no és una malura, sinó que la tenim com una delícia. Encara que tendeixi a

immobilitzar el cos, és en absolut inconfusible amb el reuma. Cert que esdevé crònica, però no mata si no hi intervé la fam. Manquem d'experiències clíniques en què s'hagi presentat una complicació tan deplorable. Generalment la mandra cessa quan la fam apunta. Per això, ens obstinem a declarar la mandra saludable. I no tindriem pas gens d'escripòl, a recomanar-la a certs individus l'activitat dels quals és una veritable plaga nacional.

El veritable estudi de la mandra s'ha d'intentar en el camp filosòfic. Des d'aquest punt de vista, la mandra, com tot, pot ésser considerada com la major de les calamitats o com la més dolça de les virtuts.

El que està fora de tota discussió és que l'home fou, en un principi, creat per mandrejar. El Paradís terrenal, que en res no s'assemblava a una fàbrica, era un lloc on Adam i Eva mandrejaven eternament. Déu, el pare, ho havia decretat així. El treball nasqué del pecat. Les fatídiques paraules, que convertiren la vida en suor, les digué l'Etern, és veritat, però el dimoni les dictava des de l'ombra.

La tendència de l'home a tornar a l'estat de, gràcia, o sia a l'estat de vaga perdurable, és just i lògic. És com un que s'enyora i torna enrera per desenyorar-se. És cercar, tal volta, equivocadament, la divinitat. Potser és una temerària irreverència la del mandrós, però ell no en té pas la culpa, que el diumenge no duri tota la setmana. Diguem de passada que el diumenge sembla com si fos instituït a manera de compensació. L'Etern, passat el primer acalorament de veure's desobeït per Adam i Eva, degué considerar que n'havia fet massa. Es posà sobre si i fou pietós. Clar que no podia pas dir: "El setè, mandrejaràs", però digué: "El dedicaràs al repós i a alabar-me a mi", i això, per a molta gent, ha vingut a ésser el mateix. El resar, llevat del dormir, és la cosa més assequible als mandrosos, i, per alguns, resar i dormir vénen a resultar equivalents. I heus aquí com la mandra, amenitzada amb el rés i els bons costums, és el mitjà perfecte per a guanyar el cel. El cel alhora és un lloc de mandra. Després d'això se'ns acudeix una deducció lògica: tot allò que tendeixi a aixecar l'esperit, a sublimitzar-lo, a dirigir-lo, devers la divina gràcia, ha d'ésser realitzat en un ambient de mandra, celestial podríem dir-ne. Els cors de les catedrals, els convents, amb aquella quietud i placidesa, donen la pau a l'esperit i enerven el cos, que és allò que constitueix el caràcter distintiu de la mandra sublimitzada. Les oficines de l'Estat són un detestable intent de mandra laica, retribuïda i reglamentada, però en absolut orfe de tota idealització.

Els materialistes i descreguts es contradiuen quan mandregen. La matèria és sempre activitat. Quan dormiu o feu migdiada, la sang, el cor i els òrgans de nutrició fan el seu fet. La mandra en la matèria és la mort. La mandra en l'esperit és delectació. Com més quantitat d'esperit té un home, més sent la necessitat de mandrejar. Els artistes, els refinats, aquells que, de la vida, en fan una espiritualitat, són mandres per essència.

La paraula "inspirar-se" no dignifica pas cosa distinta de mandrejar fecundament. La mandra de l'home, en aquest cas, és tan digna de repecte com la gestació de la dona. No destorbeu el mandra amb excuses nècies de dignitat humana, ni amb altres arguments capciosos, perquè tal vegada destruiu una obra genial. El qui sua no crea. Si, un manobre, se'l deixés mandrejar, podria esdevenir un creador en lloc d'ésser una màquina. La desaparició dels burots, tard o d'hora, durà fatals resultats. El burot era un contemplatiu i un observador que estava en camí de novel·lista o de místic. Ja ho sentirem dir.

Ara bé: ¿per què ha estat tan combatuda la mandra? Jo crec que existeix un malentès. Primerament, la mandra, a molts, els ha perjudicats notablement. ¿É culpa d'ells o de la mala organització social? No és en aquest lloc on cal discutir això, però valdria la

pena d'esbrinar-ho. Després, molts mandres ho han estat amb escàndol. El badall, l'estirament i les poses, si no deshonestes, d'una manifesta baixesa, han desennoblit la mandra. La mandra s'ha de suportar amb dignitat. Un mandra no és pas un vulgar gandul. El gandul és l'home que no té feina ni en vol. El mandra en té, de feina, i no la fa, i si la fa, triga a fer-la. És la feina rumiada, la del mandra, feina massissa.

En vista del que hem dit, cal preguntar encara: Fomentarem la mandra? Fomentar-la... tal vegada no; respectar-la, sempre. El qui es dóna al treball ja sap el que es fa. L'harmonia social consisteix a no destorbar ningú. Estem en camí de suprimir els predicadors i els apòstols.

De la utilitat de la mandra, no cal parlar-ne. És la poesia de la vida. L'enamorat mandreja per pensar en l' enamorada; el pecador, per repenir-se pel pecat; el filòsof, per filosofar millor; el creient, per alabar a Déu; el místic, per arribar a visionari, i així trobaríem que els actes més dignes i més enlairats de l'home requereixen mandra.

Sols en casos excepcionals la mandra és reprobable. Són pocs aquests casos, però desafortunadament es poden esdevenir. En cas de foc, de lladres, de llamps i pedregada, quan es tracta de pagar la contribució al govern, de presentar un compte, i alguns d'altres que quasi sempre es resolen en perjudici de tercer.

La psicologia de la mandra es podria resumir en poques paraules. L'ànima del mandra és dolçament selecta: estima, sobre tota cosa, la pau i el somni. Qui ha fet avui farà demà. Reposem, que, del repòs, en ve el treball.

Deixo a la consideració d'altri la transcendentalitat d'aqueixa qüestió, sobre la qual es podrien escriure voluminosos llibres. No crec pas haver perdut el temps.

*(“ Orientacions per a un estudi mèdico-filosòfic sobre la mandra”, dins
La lloc de la vídua, de Prudenci Bertrana)*

A8.- RECREACIÓ

Llegiu aquesta descripció positiva de la senyora Pepeta feta per J.M. de Sagarra. Després canvieu tot allò que calgui per tal de transformar la descripció i convertir-la en negativa.

TEXT

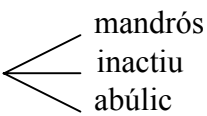
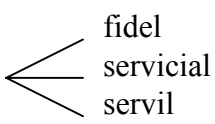
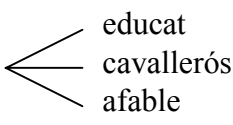
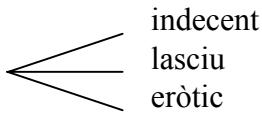
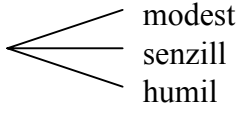
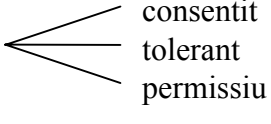
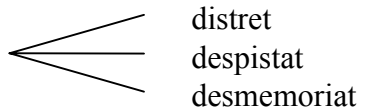
La mentalitat de Pepeta no va ser mai nyeu-nyeu, ni raspalladora, ni hipòcrita, sinó tot el contrari. Tenia el seu geni i el seu caràcter, i sabia el que era servir i el que era respecte, i pel meus pares i per nosaltres s'hauria deixat fer a miques, imposava la seva personalitat, crua i pelada, sempre que ho creia convenient. Vivia molt per la religió i les pràctiques devotes, però no tenia res de beata farinera, i si des del punt de vista canònic se li perdonés aquella manera seva de regalar-se a la cuina davant d'un bon plat de sang i fetge, i es fes els ulls grossos amb el seu traguejar segerós, llarg i ritual, jo crec que Pepeta podria figurar perfectament entre la llista de santes.

(fragment de Memòries de J.M. de Sagarra)

A9.- CONCURS

Fila prim

A quin dels mots de la dreta correspon cada un dels significats? Agafa el diccionari i busca la forma més exacta per a cadascuna de les definicions.

- Que no té voluntat per fer les coses
  - mandrós
  - inactiu
  - abúlic

- Que és molt constant en la seva lleialtat
  - fidel
  - servicial
  - servil

- Agradable i gentil en la conversa i el tracte
  - educat
  - cavallerós
  - afable

- Inclinat als delits carnals
  - indecent
  - lasciu
  - eròtic

- No orgullós, no vanitós
  - modest
  - senzill
  - humil

- Dit de la persona que permet
  - consentit
  - tolerant
  - permissiu

- Qui s'oblida
  - distret
  - despistat
  - desmemoriat

A10.- ESCRITURA

D'entre els adjectius treballats anteriorment, o d'entre d'altres que se t'acudin, tria'n aquells tres que et sembli que poden definir més la teva personalitat i fes un escrit que reflecteixi la personalitat significada per ells però sense esmentar-los (evita utilitzar mots sinònims). Després intercanviarem l'escrit amb un company de classe i provarem d'endevinar els adjectius que han inspirat el text.

A11.- EXPRESSIÓ LLIURE

- ..... és ..... però no ho està quan .....
- ..... és ..... però no ho està quan .....
- ..... és ..... però no ho està quan .....

A13.- RECERCA

Molt sovint la literatura oral ha atribuït als animals trets propis d'humans, **personificant-los**, però també ha atribuït als humans trets propis dels animals, **animalitzant-los**.

A> Llegeix aquesta **faula** recollida pel grec Isop i subratlla les **personificacions** que hi trobis.

TEXT

El camell que volia tenir banyes

Un camell va veure que un toro estava ufanós de les seves banyes, i, engelosit, ell també en va voler tenir unes de semblants. I per això se'n va anar a trobar a Zeus i li va demanar que li concedís banyes. Però Zeus es va irritar contra ell perquè, no content amb la grossa còrpora i amb la força que tenia, encara desitjava més; i no solament li va denegar les banyes, sinó que, a més, li va escurçar les orelles.

Així mateix, molta gent que, per ambició, mira els altres amb enveja no s'adona que perd el que és seu.

(fragment de **Faules** d'Isop)

B> Fixa't, ara, en els exemples extrets de **La Guàrdia Blanca** de **M.A. Bulgàkov**:

- *El rellotge roncà greument*
- *El rellotge s'ennuegava desdenyosament*
- *Les negres finestres expressaven una calma total*
- *La guitarra callava, sorruda*

En aquestes frases podem observar la combinació d'uns **noms** - *rellotge, negres finestres i guitarra* - amb uns **verbs** d'acció pròpiament humana- *roncà, ennuegava, expressaven i callava* -. En algunes d'aquestes frases també s'afegeix un **complement** - *desdenyosament, sorruda* - més habitual en éssers vius que no pas en objectes.

Escriu cinc NOMS d'objectes , cinc VERBS d'accions humanes i cinc ADJECTIUS per a descriure el caràcter d'algú. Després construïu frases a partir de la combinació dels tres elements.

NOMS	VERBS	ADJECTIUS
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.

Les teves frases:

- 1.- .....
- 2.- .....
- 3.- .....
- 4.- .....
- 5.- .....

14.- ESCRITURA

Fauna humana

En alguna ocasió ens pot interessar oferir un toc d'ironia o sarcasme quan descrivim una persona. És útil exagerar algun tret fins al ridícul, per això ens va molt bé **animalitzar**, un procés contrari a la personalització. Si en la personificació atribuïm a un animal trets pròpiament humans, en l'animalització atribuïm trets pròpiament animals a un humà. Fixa't en els exemples:

- En Josep **borda** sempre que li faig una observació.
- En tallar-se el dit amb el ganivet del pa, **esguellava** com una boja.
- No et neteges mai els **morros**?
- T'importaria treure les **potes** del sofà?

Els mots que hem marcat en negreta són usals en els animals (borden els gossos i esguellen els porcs), no en les persones. Tria qualsevol de les opcions d'escriptura que et proposem per animalitzar una persona.

A.- Descriu una persona que et caigui malament. Animalitza-la tant com puguis.

B.- Descriu una part de tu mateix que no t'acabi de fer el pes. Utilitza alguna animalització.

C.- Descriu la gent de l'institut, com si fos un zoològic.

A15.- DICCIONARI

La llengua fa ús de certs trets d'animals per a descriure aspectes pròpiament humans. Per posar un exemple, podríem dir que algú és “ un mosca morta, un gata maula i que sol anar content com un gos amb un os”.

A> En la columna I hi ha quinze animals. En la columna II, els corresponents sinònims i en la III, els antònims d'I i II. A cada mot de la primera columna li correspon un mot de la segona columna (**sinònim**) i un de la tercera (**antònim**). Aquí te'ls presentem desordenats, a tu et toca ordenar-los.

I – Animal	II - Sinònim	III – Antònim
Gallina	Tossut	Eixerit
Marrà	Espavilat	Callat
Fura	Subjugat	Capaç
Esparver	Illetrat	Valent
Borrego	Manefla	Tranquil
Arna	Astut	Saberut
Cavallot	Brut	Llagoter
Ruc	Inconstant	Silenciós
Papallona	Xerraire	Gandul
Formigueta	Treballador	De bona pasta
Mosca	Covard	Polit
Cotorra	Detractor	Desidiós
Escorpí	Esvalotat	Dominant

Porc	Insistent	Dòcil
Corcó	Brut	Constant

B> Aquesta graella és incompleta. Amb l'ajut d'un company i d'algun diccionari podràs completar-la.

Animal	Sinònim	Antònim
Mussol		
Guilla		
Mostela		
Òliba		
Tòtil		
Esquirol		
Gamarús		
Paparra		

C> Com ja hem vist, molt sovint fem servir animals per a descriure aspectes de la personalitat. Ara bé, en certes ocasions no en fem prou amb el nom de l'animal i hem de buscar uns **complements del nom** per tal d'evitar malentesos. Fixa't en els exemples i digues la diferència de significat que hi ha entre aquests **sintagmes**.

Ésser una rata **de clavaguera**

Ésser una rata **de biblioteca**

Ésser una rata **sàvia**

Ésser una rata **de sagristia**

A16.- CONCURS

Alea jacta est

A> Marca a les caselles les síl·labes corresponents a les definicions que et donem. Amb les síl·labes que et sobrin podràs escriure el títol d'una obra. A més, si transportes les lletres marcades en negreta en els quadrets foscos seguint l'ordre d'aparició, obtindràs –llegint de dalt a baix- el nom i el cognom de l'autor de l'obra.

1.- Que és inconstant, cap de trons, camaleó.

V _____

2.- Oposició formal amb alguna cosa. Paraules o fets que es contradiuen.

C _____

3.- Dit de la persona que té obsessions.

O _____

4.- Persona que nega radicalment la possibilitat del coneixement.

N _____

5.- Persona que té un transtorn mental que consisteix en l'enfosquiment i en una particular lentitud de pensament. Enfosquit mentalment.

O _____

	LIS	TA	NU		
L'ÚL	DIC	OB	DA		
TRA	LU	MA	LAT		
HI	ONS	TI	NI		
NI	TRO	CON	VO		
À	MA	BLE	TIC		
	BI	BA	CI		

B> Redefineix aquestes cinc paraules, però sense fer servir cap dels mots que hi surten a les definicions.

1.- .....

.....

2.- .....

.....

3.- .....

.....

4.- .....

.....
5.- .....

A17.- ESCRITURA

Diari personal

Què té la teva personalitat de voluble, d'obnubilada, de contradictòria, de maniàtica o de nihilista? Escribe una pàgina del teu diari personal un text breu sobre aquesta manera de ser, amb exemples o anècdotes.

A18.- RECREACIÓ

Joc de miralls

De vegades és difícil descriure's interiorment amb les paraules justes. Per això ens pot ser molt útil la **comparació** amb algú altre. Et convidem a llegir un text de Sándor Márai en el qual el protagonista compara la seva personalitat amb la del seu amic. Després et proposem fer els següents exercicis:

A> Segueix els models que et presentem per a acabar les oracions següents:

És **més** viu **que** l'arna

- a. És més pobre que .....
- b. És més ..... que un dia sense pa
- c. És més ..... que l'anar a peu
- d. És més avorrit que .....
- e. És més pesat que .....
- f. És més ..... que les gallines
- g. És més ..... que .....

És dolç **com** la mel

- a. És clar com .....
- b. És ..... com la nit
- c. És lleig com un .....
- d. És tossut com .....
- e. És ..... com .....

f. És ..... com .....

B> Amb un fluorescent vermell, marca tots aquells elements que serveixen per descriure el protagonista i, amb un rotulador fluorescent blau, tots aquells elements que serveixen per descriure l'amic.

T'adones que qui parla es descriu a través de la descripció que fa de l'amic? Com un joc de miralls. Observa aquesta frase:

Tu has estat el més culte, el més diligent, el més virtuós

TEXT

*De nosaltres dos, tu sempre has estat **el més culte, el més diligent, el més virtuós, el més dotat en qualsevol camp, perquè fins i tot posseïes un talent que tenies amagat, el de la música. Tu eres parent de Chopin; eres, per tant, un ésser reservat i orgullós. Però en el fons de la teva ànima amagaves un impuls espasmòdic: el desig de ser diferent d'allò que eres. És el turment més cruel que el destí pugui reservar a un home. Ser diferents d'allò que som, de tot allò que som, és el desig més nefast que pugui amagar-se en el cor d'un home. Perquè l'única manera de suportar la vida és que ens resignem a ser allò que som davant dels nostres ulls i davant dels ulls del món. Ens hem d'acontentar a estar fets d'aquesta manera i a saber que, un cop acceptada aquesta realitat, la vida no ens lloarà per la nostra saviesa, ningú no ens atorgarà cap medalla només perquè haguem après a ser vanitosos i egoistes, o calbs o panxuts; no, a canvi d'aquesta presa de consciència no obtindrem ni premis ni elogis. Ens hem de suportar tal com som, aquest és l'únic secret.***

(fragment de *L'última trobada* de S. Márai)

A19.- ESCRITURA

La cara i la creu

Busca una parella i, després d'haver triat un d'aquests temes, escriu a mitges un text breu:

A.- Intenteu fer la teva descripció psicològica a partir de la comparació que us feu entre vosaltres. És a dir, un no és allò que és l'altre, o bé un és allò que l'altre no és, o ets allò que és també l'altre.

B.- Feu la descripció d'un company, de manera que vagis anotant aquells trets que us separen o us diferencien.

C.- Segurament en algun moment de la vostra vida us han comparat alguna vegada amb algun germà o amb algun company? Què li diries a la persona que compara? Redacta un escrit breu sobre els inconvenients de les comparacions entre persones.

EL VOSTRE TEXT

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A20.- CONCURS

Si l'encertes, l'endevines

A> No només fem ús dels animals per a descriure certs aspectes de les nostres maneres de ser. Molt sovint prenem qualitats de les plantes per a fer referència a adjectius que molt bé ens podríem descriure. Busca en aquesta sopa de lletres la planta a què s'estan referint aquestes frases.

- a. La Joana és una dona forta, és forta com un .....
- b. Aquell noi se'm fa pesat. És com una .....
- c. La molt ..... es presenta amb uns aires de grandesa.
- d. Quina tranquil.litat ! És fresca com una .....
- e. Ets massa bona persona, sempre portes el ..... a la mà.
- f. Sempre es passeja com un ....., amb prou feines saluda.
- g. Sol jugar amb el nét, eixerit com un .....
- h. En Pep? No te'n refiïs, és un cap de .....

R	O	M	A	G	U	E	R	A
O	O	A	R	T	U	P	A	F
S	G	N	I	B	L	E	D	A
A	T	P	L	T	V	S	V	H
E	E	R	U	O	R	O	L	O
V	C	S	I	R	I	L	L	O
A	M	E	J	X	Z	S	Q	F
R	C	A	R	B	A	S	S	A

B> Aquest concurs és oral. Es concursa, primer, en grups de cinc. Després, els guanyadors de cadascun d'aquests petits grups hauran de concursar entre ells.
 Un encadenat: Cada concursant ha d'esmentar en el seu torn un adjectiu que serveixi per definir una personalitat. Aquest adjectiu ha de començar amb la mateixa lletra en què acaba l'últim adjectiu que s'ha dit.

No es permès ni de repetir mots ni de trigar més de vuit segons!

A21.- RECERCA

Cercaparaules

A> A partir dels següents mots fes compostos de NOM + ADJ. i completa les frases fetes d'acord amb les definicions que es troben entre parèntesi.

NOMS: ALA PANXA CARA BARBA PIXA CARA

ADJ: SERRAT CONTENT TRENCAT FREDA XUCLAT GIRAT

Ésser un ..... (dit d'agú que no segueix el camí dret)

Ésser un ..... (ésser un renegat)

Ésser un ..... (satisfet, que res no el preocupa)

Ésser un ..... (ésser un encantat, un ensopit)

Ésser un ..... (dit d'un home amb pèl espès, fort i negre)

Ésser un ..... (ésser xuclat de galtes)

B> A partir dels següents mots fes compostos VERB + NOM i completa les frases fetes d'acord amb les definicions que es troben entre parèntesi:

VERBS : TASTAR ESGARRIAR TOCAR PERDONAR LLEPAR
CAGAR ESTIRAR BUSCAR

NOMS: RAONS CAMPANES VIDES FILS CORDETES CRIES
OLLETES MIQUES

Ésser un ..... (dit d'un que es glorieja de ser valent)

Ésser un ..... (dit del qui posa entrebanes a tot)

Ésser un ..... (començar moltes coses i no acabar-ne cap)

Ésser un ..... (parlar sense solta)

Ésser un ..... (ésser avar, gasiu)

Ésser un ..... (ser amic de buscar baralles, bronquina)

Ésser un ..... (ser excessivament escrupolós en el menjar)

Ésser un ..... (dit d'algú que es complau a intrigar)

C> A partir dels següents mots fes compostos VERB + NOM i completa les frases fetes d'acord amb les definicions que es troben entre parèntesis:

VERBS: PASSAR PERDONAR LLEPAR ESTIRAR SOMIAR
ESCANYAR TORRAR TOCAR CAGAR PLORAR

NOMS: MIQUES TEMPS DUBTES VIDES RALS TRUITES
CRESTES COLLONS CABELLS TIMBALS

Anar a ..... (disputar-se, barallar-se)

Ésser un ..... (dit de qui per no res plora)

Ésser un ..... (dit de quelcom que ens serveix de
distracció)

Ésser un ..... (dit d'un adulator)

Ésser un ..... (ésser un avar)

Ésser un ..... (dit d'algú que embafa, destorba)

Ésser un ..... (dit d'un que es glorieja de ser valent)

Ésser un ..... (dit del qui no es decideix a fer quelcom)

Ésser un ..... (ésser un visionari)

Ésser un ..... (ésser un desassenyat)

D> A partir dels següents mots fes els compostos necessaris per a completar les frases d'acord amb el context.

MIL SET PERE FIGA BALIGA

PUNYETES CIÈNCIES BALAGA FLOR HOMES

Sempre arribes tard? Ja n'arribes a ser de .....

Aquest ..... és massa saberut

Es va presentar un ....., amb uns aires de fatxenda!

Quan anem de viatge no acaba mai, és un .....

T'aconsello que t'espavilis, si vols viatjar sol. No siguis tan .....

A22.- RECREACIÓ

Fem una lectura lenta del text següent. Després de comentar breument alguns detalls, rescriu el fragment per tal de fer-ne una versió que descriu la teva personalitat.

Sempre he estat una persona ....., ..., ... ple de ..... i ....., un ..... als ..... Per una banda, ..., tot ....., l'ajudant ..... Per l'altra, ..., un ....., un ..... ¿ I ..... ? Per aquí al mig deu ....., per l'espai que queda entre el millor i el pitjor de mi. No és ni ..... ni el ..... És l'home/ la dona que té ....., el que de tant en tant arriba a sentir .....que tenen....., el que alguna vegada sap ..... la .....

TEXT

Sempre he sigut una persona voluble, Mr. Bones, un home ple de contradiccions i incongruències, un cor obert als quatre vents. Per una banda, un cor pur, tot bondat, l'ajudant fidel de Santa Claus. Per l'altra, un maniàtic cridaner, un nihilista, un boig obnubilat. ¿ I el poeta? Per aquí al mig deu córrer, per l'espai que queda entre el

millor i el pitjor de mi. No és ni el sant ni el borratxo enginyós. És l'home que té mil veus al cap, el que de tant en tant arriba a sentir les converses que tenen les pedres i els arbres, el que alguna vegada sap transformar la música dels núvols en paraules.

(fragment de Timbuktú de P. Auster)

A23.- AUTOBIOGRAFIA

Què puc dir sobre el meu caràcter

- ⇒ *Com em veig? Com sóc?*
- ⇒ *Com m'agradaria que em veiessin els amics i els familiars?*
- ⇒ *Com crec que em veuen?*
- ⇒ *Com em veuen?*
- ⇒ *Quines qualitats tinc? Quines capacitats hauria de fer créixer?*
- ⇒ *Quins aspectes m'agradaria canviar o modificar?*
- ⇒ *A quin animal m'assemblo més? Quin animal m'agradaria assemblar-me?*
- ⇒ *A qui em comparo? A qui em comparen? Com em sento quan em comparen amb algú?*
- ⇒ *Què m'agrada i què no de mi?*
- ⇒ *Quines són les emocions més habituals en mi? I quins els estats d'ànim?*
- ⇒ *Quins valors ètics valoro en els companys?*

A24.- DICCIONARI

La tradició ha donat molts consells per resoldre certs defectes de la nostra personalitat. Relaciona cada **frase** amb la qualitat negativa a què fa referència.

DESMEMORIAT   GANDUL   MENTIDER   DESORIENTAT
NERVIÓS   PREVISOR   REBEL

- a. menjar cues de panses
- b. demanant, demanant es va a Roma
- c. qui matina fa farina
- d. a poc a poc i bona lletra
- e. val més prevenir que guarir
- f. el que es fa de nit, surt de dia
- g. el saber no fa cap nosa

A25.- RECREACIÓ

A> Resumeix aquestes frases tot substituint-hi les parts subratllades per l'adjectiu corresponent dels que hi ha a la capçalera de l'exercici:

LOQUAÇ PROTAGONISTA CORATJÓS RESOLUT TACITURN
 QUIESCENT REBEC AFABLE TENAÇ ABÚLICA ASCETA
 FORTITUD LACÒNICA

- a.- En Iefrem era **difícil de governar pel seu geni** i sinistrament **decidit**.
- b.- La Tatiana era **curta de paraula** i sense la **més mínima voluntat**.
- c.- En Vladimir era **extremadament silenciós**, però **gentil en el tracte**.
- d.- En Robert era una persona **que s'imposava una vida austera**.
- e.- La personalitat de l'Ivan tendí inexorablement **a restar en un primer pla**.
- f.- Era un home tant **resistent al dolor** com **ferm en els seus propòsits**.
- g.- La comtessa fou una senyora **de gran vitalitat** i d'**esplendorosa verbositat**.
- h.- Sota els efectes de l'alcohol, es presentava una mentalitat **vegetal i immòbil**.

B> Utilitza termes comparatius per explicar una sensació, un estat anímic, una impressió o una percepció. Inspira't en el primer exemple i mira de completar els altres a la teva manera:

La **por** se li arrapa a la gola **com una espina de peix**.

El terror ..... com una esponja.

El recel ..... com una fletxa rabent.

Una repugnància ..... com un caliu ardent.

L'aversió ..... com .....

L'entusiasme ..... com .....

A26.- ESCRITURA

Tria un dels temes que et proposem per a escriure sobre tu:

A.- El meu estat anímic i les sensacions positives que sento després de practicar un esport.

B.- El meu estat anímic quan em llevo de bon matí. El meu estat psíquic quan no he dormit les meves hores o quan no he pogut esmorzar.

C.- Sensacions que experimento quan camino sol en un carrer on hi ha molta gent. O les sensacions que visc quan passejo sol pel bosc o per la platja.

D.- Quines percepcions tenen els altres de mi.

A27.- RECERCA

Qui és qui?

1.- Col·loca aquest llistat d'adjectius dins el gràfic. Procura que hi hagi una gradació, de manera que en el requadre de l'esquerre hi hagi els adjectius de connotació més negativa, al requadre de la dreta els adjectius de connotació més positiva i al centre els més neutres.

Segurament no has coincidit amb la resta dels teus companys. Un cop hàgiu acabat comenteu les diferències.

CAÒTIC, DESORDENAT, METÒDIC// FANÀTIC, INTRANSIGENT, TOLERANT//
AFABLE, ADUST, CARREGÓS// ENTUSIASTA, PROSTRAT, EUFÒRIC//
EGOISTA, ALTRUISTA, UTILITARI// ALTIU, HUMIL, DISCRET// ALEGRE,
EUFÒRIC, TACITURN// HERMÈTIC, FRANC, EXPANSIU //

A rectangular box with a thick grey border on the right and top sides. Inside, there are ten horizontal dotted lines for writing.

A rectangular box with a thick grey border on the right and top sides. Inside, there are ten horizontal dotted lines for writing.

A rectangular box with a thick grey border on the right and top sides. Inside, there are ten horizontal dotted lines for writing.

2.- Escriviu en un paperet el vostre nom. Un voluntari recollirà tots els noms i en repartirà un a cada company. Llegiu el nom sense desvetllar a ningú qui us ha tocat. El professor us llegirà una llista d'adjectius, dels quals heu de triar aquells que considereu que defineixin de manera més precisa la persona que us ha tocat.

D'un a un llegiu els adjectius a poc a poc i la resta intenteu esbrinar a qui fan referència.

.....

.....

.....

.....

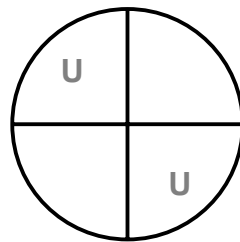
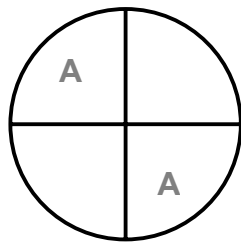
A28.- CONCURS

Participa en un o en diversos d'aquests concursos. Cerca les paraules que s'amaguen en cada un dels jocs.

A.- En cada cercle hi ha amagada una paraula de quatre lletres. Com pots observar, hi falten dues lletres. Pots trobar les paraules ocultes?

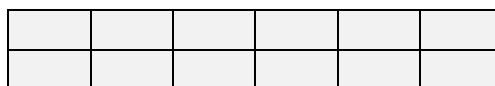
Et donem algunes pistes:

- a.- Les dues paraules estan relacionades quant al contingut.
- b.- Les dues són sinònimes de l'expressió "anar estret d'armilla".

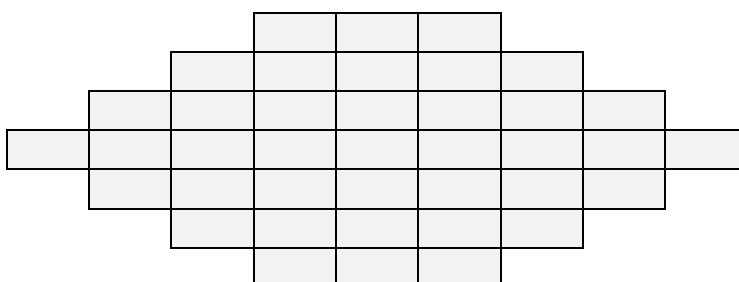

B.- Busca dos sinònims de AMORÓS, TENDRE, ENAMORAT, a partir de les pistes que et donem:

- a.- Comparteixen el mateix nombre de lletres
- b.- Comencen per la mateixa lletra
- c.- Comparteixen la G, la L i la T
- d.- No comparteixen cap vocal.

C.- Col·loca a cada fila un adjectiu tenint en compte que a cada quadret hi cap una lletra.

A29.- ESCRITURA

Et proposem un petit treball en grup, després d'haver llegit una descripció de Rusiñol feta per Josep Pla. Tria una de les activitats:

A.- En grups de quatre o cinc persones, escriviu separatament la descripció d'un mateix personatge conegut o famós. Compareu els vostres textos i comenteu les semblances i diferències.

B.- En grups de tres escriviu conjuntament una descripció d'un conegut vostre.

TEXT

En aquesta labor de col·leccionista, hi posà Rusiñol una voluntat, una tenacitat inflexible - que contrasta amb aquell punt de deixadesa, de facilitat desfibrada, que donà a la seva literatura i a la seva pintura. La cohesió de les seves idees fou en aquest punt tant forta com la fermesa dels seus propòsits. Quan aspirava a una cosa la volia de seguida, feia tota classe d'esforços per fer-se-la seva, costés el que costés i fos allà on fos. Hàbil i tolerant - feble - davant de quasi totes les coses de la vida, era inflexible per augmentar la seva col·lecció, no cedia ni a raonaments ni a suggestions, ni a pressions, ni a afalacs. Estoic, home resistent al dolor, a la fatiga, a la solitud, a les privacions momentànies i a tota mena d'incomoditats, més que per duresa interna per voluntat acomodaticia de passar el mal moment com més aviat millor, quan es tractava d'una peça per a la seva col·lecció esdevenia un impacient.

(fragment de *Santiago Rusiñol i el seu temps* de Josep Pla)

A30.- RECERCA

No cal dir que l'observació física d'una persona ens pot ajudar molt a descobrir-ne un estat anímic, emotiu, psicològic; en definitiva, els indicis i les empremtes del caràcter i la personalitat.

Completa les següents frases fetes amb els complements adequats i segons les definicions que es troben entre parèntesis:

COMPLEMENTS: DE BON HOME DE MAL ATZAR D'AGOST DE MORT
DE POMES AGRES DE NYONYA DE JUTGE DE MURRI
DE POCS AMICS DE BON ANY **DE DOLENT**

Fer cara **de dolent** (fer cara de portar males intencions)

- Fer cara..... (fer cara que revela un pesar)
- Fer cara..... (fer cara d'endormiscat)
- Fer cara..... (fer cara de bona persona)
- Fer cara..... (fer cara de no trobar-se bé, enfadat)
- Fer cara..... (fer cara prima, seca, groga, malalta)
- Fer cara..... (fer cara de traïdor)
- Fer cara..... (fer cara de benestar)
- Fer cara..... (fer cara de mal tracte)
- Fer cara..... (fer cara d'aspecte sa)
- Fer cara..... (fer cara d'hàbil en la dolenteria)
- Fer cara..... (fer cara severa)

A31. CONCURS **Emoticones**

A> Intenta relacionar cada expressió amb un emoticona:

I.- CARA DE BON ANY

A- = **D**

II.- CARA DE PASQUA	B- X-(
III - CARA DE POMES AGRES	C- *@ :-(-
IV - CARA LLARGA	D- :-\
V - CARA DE POCS AMICS	E- :- ((
VI- CARA DE MERDA D'OCA	F- :-))

B> A cada emoticona li correspon un significat. Busca'ls tots.

1 :-)	5 B :-)	9 :- X	13 = :-)
2 ; D	6 :- Q	10 X - (	14 -)
3 :-	7 0 :-)	11 = O	15 :- ?
4 8)	8 [:-)	12 :- (	16 :- {

I. RIALLER, II. CONTENT I AMB ULLERES, III. CONTENT AMB ELS AURICULARS, IV. SORPRÈS, V. DUBITATIU, VI. CONTENT I DESPENTINAT, VII. AMB BIGOTI, VIII. NO HI VEU, IX. AMB LA BOCA TANCADA, X. RIENT I PICANT L'ULLET, XI. FUMANT, XII. ENFADAT I TRIST, XIII. SANTET, XIV. CONTENT I AMB LES ULLERES DALT DEL CAP, XV. ENFADAT I NO S'HI VEU, XVI. INEXPRESSIU.

C> Atribueix una emoticona a cada company de la teva classe? Utilitza, si et cal, les emoticones d'aquest exercici. Recorda, també, que te'n pots inventar de noves.

D>Quina emoticona pots crear per a les següents descripcions d'aquestes cares?

MILHOMES		AMB ELS ULLS FORA DEL CAP	
MITGES TINTES		SENSE ALÈ	
AMB LA MORT A LA GOLA		MORT DE GANA	
MIG MORT		AMB LES DENTS ESMOLADES	

Si heu inventat noves emoticones, us donem una adreça d'internet on n'hi ha més d'un miler. Potser hi podreu afegir la vostra!! [tp://members.aol.com/bearpage/smileys.htm](http://members.aol.com/bearpage/smileys.htm)

A32.- DICCIONARI

De què vas?

A> Canvia les formes en negreta de cada frase per la locució adient, seguint l'exemple que et mostrem.

DE CONFIANÇA, DE SANGS CALENTES, DE POQUES PARAULES, D'EMPENTA, DE MIRA'M I NO EM TOQUIS, DE MANTEGA , DE CATEGORIA, DE LA PELL DEL DIABLE, DE BONA FE , DE COMBAT, DE LA CONFRARIA DE L'ESTALVI, DE MAL GOVERNAR. DE PA BENEIT

Semblo un home massa **difícil de governar** quan m'imposen una llei, però estic **content** quan puc fer la meva.

Semblo **de mal plec** quan m'imposen una llei, però estic **de bones** quan puc fer la meva.

a.- Ningú no podrà negar que en Joan és **un garrepa**. Però tanta o més raó té en Pere quan afirma que és **un bonatxàs**.

Ningú no podrà negar que en Joan és ..... Però tanta o més raó té en Pere quan afirma que és .....

b.- Li ho podia dir sense por; ja que era una persona **lleial**, encara que fou sempre una persona **lacònica**.

Li ho podia dir sense por; ja que era una persona ..... encara que fou sempre una persona .....

c.- Res no em produïa més plaer, en aquests anys, com passejar amb aquella noieta **delicada**.

Res no em produïa més plaer, en aquests anys, com passejar amb aquella noieta .....

d.- Malgrat ésser un tenor **tan impetuós i tan bel·licós**, fou un extraordinari artista.

Malgrat ésser un tenor ..... i ....., fou un extraordinari artista.

e.- Essent un noi **tossut i decidit**, el vell Canadell tingué la preocupació que el seu fill arribés a la direcció de l'empresa.

Essent un noi ..... i ....., el vell Canadell tingué la preocupació que el seu fill arribés a la direcció de l'empresa.

f.- Sóc **un taujà** quan estic sol, però sóc **entremaliat** quan arriben els cosins.

Sóc..... quan estic sol, però sóc ..... quan arriben els cosins.

g.- La meva professora no fou, com molta gent creu, una dona **bleda**. No, era una persona **distingida**.

La meva professora no fou, com molta gent creu, una dona .....
No, era una persona.....

B>Sabries dir de què van aquests personatges? Tria una locució de la llista per a cada personatge:

DE MAL PLEC, DE PRONÒSTIC, DE FILIS, DE COTÓ FLUIX, DE BAIXA ESTOFA, DE FUTRIS, DE FERRO,

a.- Aquest pintor va de supersensible i arxidelicat, pobret!

Va .....

b.- Quan es lleva sempre està de mal humor.

Està .....

c.- Li agrada barrejar-se amb gent vulgar i grollera.

Li agrada anar amb gent .....

d.- No te'n fiïs, és un bergant.

És .....

e.- És tenaç i resistent.

Té una salut .....

f.- Sempre se'l veu alegre i rialler.

Està .....

g.- És difícil de convèncer

És .....

A33.- RECERCA

Fins ara hem vist que podem descriure una persona amb adjectius, amb frases fetes, amb refranys, amb comparacions .... De vegades podem fer servir un objecte per descriure la personalitat d'algú. Fixa't en l'exemple :

En Tomeu llegia una revista de motos. La Joana llegia un llibre de Chomsky,
Regles i representacions.

A partir de les lectures podem imaginar fàcilment a què es dediquen o quin són els gustos dels dos personatges, Tomeu i Joana. Aquesta figura, que ja havíem vist a la unitat anterior, és anomenada **sinècdoque**.

Intenta aportar a partir d'aquests *objectes* algun tret de la vida del personatge que s'amaga al darrere (com és, a què es dedica, com te l'imagines , quin nom li escauria...).

- ♣ mitges negres de seda i un pintallavis vermell.
- ♣ damunt un piano: una ampolla de güisqui escocès.
- ♣ una barra d'incens, música suau i un te.
- ♣ una finestra d'un altell. A fora, pluja i la Torre Eiffel.

A34.- ESCRITURA

El caràcter nacional

Cultura i personalitat són dos conceptes íntimament relacionats que fan referència a les pautes del sentiment, del pensament i de la conducta. La personalitat és una característica, sobretot, dels individus; la cultura, dels grups. Amb tot, és possible parlar de la personalitat d'un grup. Llegeix el fragment de Josep Pla on ens mostra, des de la seva perspectiva, el caràcter dels pagesos.

Un cop hàgiu fet la lectura, descriuiu a la manera de Josep Pla un dels grups que us proposem.

GITANOS ESTUDIANTS PROFESSORS ANDALUSOS
MANOBRES ACTORS ANGLÉSOS INFORMÀTICS
GRUNGES TECHNOS RAPPERS SKATERS

A.- Feu la descripció del grup triat a la vostra manera.

B.- Feu la descripció d'un dels grups que us hem proposat, però seguint el text de Josep Pla:

Els ..... - em dic - tenen molts defectes, però encara les millors qualitats del ..... van lligades amb ells;.....; tenen un sentit de ..... de....., de ..... de....., de....., més acusat potser que en qualsevol altre ..... No són mai absolutament.....; no estan ..... No pretenen ésser ..... ni ..... ni ..... ni..... Que Déu ens els conservi! Que cada dia hi hagi més persones que sàpiguen ..... , ... , ... , ... , ... , tenir cura de ..... Que sigui respectat ..... !

El ..... que han provocat és ..... És ..... Això els ha tornats....., ... i ..... No saben pas ..... com.....

TEXT

Els pagesos - em dic - tenen molts defectes, però encara les millors qualitats del país van lligades amb ells; toquen de peus a terra; tenen un sentit de la lentitud, de la calma, del treball, de la tenacitat, de la continuació, més acusat potser que en qualsevol altre estament. No són mai absolutament banals; no estan devorats pel neguit i per la tristesa de l'ambició. No pretenen ésser paràsits, ni funcionaris, ni escrivents, ni batxillers. Que Déu ens els conservi! Que cada dia hi hagi més persones que sàpiguen llaurar, segar, batre, empeltar, podar, tenir cura dels animals. Que sigui respectat el recalitrant individualisme dels pagesos!

El pintoresquisme que han provocat és embafador. És injust. Això els ha tornats desconfiats, reservats i esquius. No saben pas parlar com la gent de la ciutats. La gent

de la ciutats repeteix el que llegeix als diaris. Però potser les coses són més complexes. La confusió dels pagesos és perquè viuen en un món molt més complex. Estan més acostats a la vida real, a la terrible resistència que ofereix la naturalesa, que qualsevol altre estament.

(fragment d' *Els pagesos* de *Josep Pla*)

A35.- TREBALL DE CAMP

Quan definim un grup solem aplicar arguments generals a tots els casos anàlegs, estem fent **tòpics**. De tòpics se'n senten molts en les converses quotidianes. Fixa't en els exemples :

Els joves són tots uns maleducats, els homes són uns masclistes i les dones unes bledes . Tots els suïssos mengen només formatge i llet i els italians només pasta.

Us proposem que feu un recull de **tòpics**.

A.- Extrets de les converses diàries. Intenteu fer-ne una classificació i investigueu què tenen de veritat i què de mentida.

B.- Extrets dels Astèrix. En què es fonamenten ? Què tenen de veritat i de mentida?

A36.- CONCURS

Mot a mot

Característiques del joc:

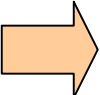

Nombre de jugadors: De quatre a sis.

Material: El tauler, fitxes de diferents colors i un dau .

Objectiu: Arribar primer al final del trajecte.

Procediment del joc:

- Cal fer una primera tirada amb el dau. Qui treu el nombre més alt, inicia el joc.
- Cada concursant, al seu torn, avança el nombre de caselles del tauler indicat pel dau.
- Es canvia de direcció quan ho indica la fletxa.
- El concursant haurà de resoldre un **lipograma** si vol continuar la seva partida. Tots els lipogrames estan relacionats directament amb el camp semàntic de la personalitat.
- En cas que el lipograma no quedi resolt el concursant haurà de recular fins a l'última casella de descans.
- Guanya el primer en arribar al final del trajecte .

	IFIBLI	GONTOL	BANATXÀS	TUCUTURN		NYIU-NYIU
						

EVER	ROBOC	FRONC	FARM		GUNUÛT	MODOST
	ROÓ	CURUÚS		←	BRÒTOL	IISTIR
TROPOLLO	VALABLA		←	HUMUL		CUNUC
LISCII			SINSIT	FADAL	GINDIL	TISSIT
SARRAT	DICTI		MENDRÉS	RASALAT	POSOT	
	TINIÇ	TRIÏDIR	RABAL	PURUC	NEBLE	IVISII
VURTUÚS	DICIDIT	CANTANT		LACÀNAC	TRVNCUL	DÒCOL
UGUT	GARRAPA		SUBURUT	GELENT	SAMPATAC	MESQUÉ

A37.- RECREACIÓ

1.- De tos els adjectius que han sortit en el joc anterior, tria'n tres que et descriguin.
Apunta'ls aquí.

I. .... II. .... III. ....

2.- Escriu tres frases amb les condicions que et marquem:

- Han d'aparèixer els tres adjectius en el mateix ordre.
- No pots repetir cap mot en cap de les frases.

A38.- FÒRUM

Amb tots els ets i els uts

Potser has fet un viatge a l'estranger i la família t'ha confessat que esperava una espanyola amb castanyoles i ballant flamenc. Potser toques amb un grup de rock i ja t'han dit que tots els músics de rock són uns drogaadictes. Potser treus molt bones notes i ja col.locat l'etiqueta de setciències.

A.- Trieu un o dos tòpics que visqueu de més aprop i creeu un debat. Us formulem algunes preguntes que us poden anar bé :

- * S'ha d'actuar contra el tòpic? Com?
- * Creieu que tothom ha estat objecte alguna vegada d'un tòpic?
- * D'on provénen? Per què existeixen?

B.- En el cas que no trobeu cap tema o que no aconsegiu posar-vos d'acord, us oferim un petit fragment de Maria Mercè Marçal que us pot servir d'inici per a discutir una frase que haureu sentit moltes vegades : "Tots els homes són iguals"

TEXT

Mesos més tard, en una carta, ella havia de fer-hi broma, i havia de confessar-li que, als homes, sempre els deia el mateix, que eren inconstants i volubles, que tenien algun secret ben amagat darrere les seves excuses d'afers, que no s'hi podia confiar i coses per l'estil, i que amb això tenia el noranta per cent de possibilitats d'encertar i de fer-se una reputació com a endevina.

*(fragment de **La passió segons Renée Vivien** de **M.M.Marçal**)*

A39.- ESCRITURA

Cares robades

Escriu sobre una d'aquestes opcions :

A.- **Semblances**

Escriu una redacció que comenci així :

" En ..... em fa pensar en..... perquè ....."

B.- **Robar cares**

Si observes la gent del carrer pots jugar a atribuir-los una vida: uns trets de caràcter , un estil de vida, unes afeccions ... Roba, doncs, cares del carrer i situa-les aquí.

C.- La mirada

La mirada pot descriure un estat d'ànim o una emoció. Quina personalitat tradueix una d'aquestes mirades:

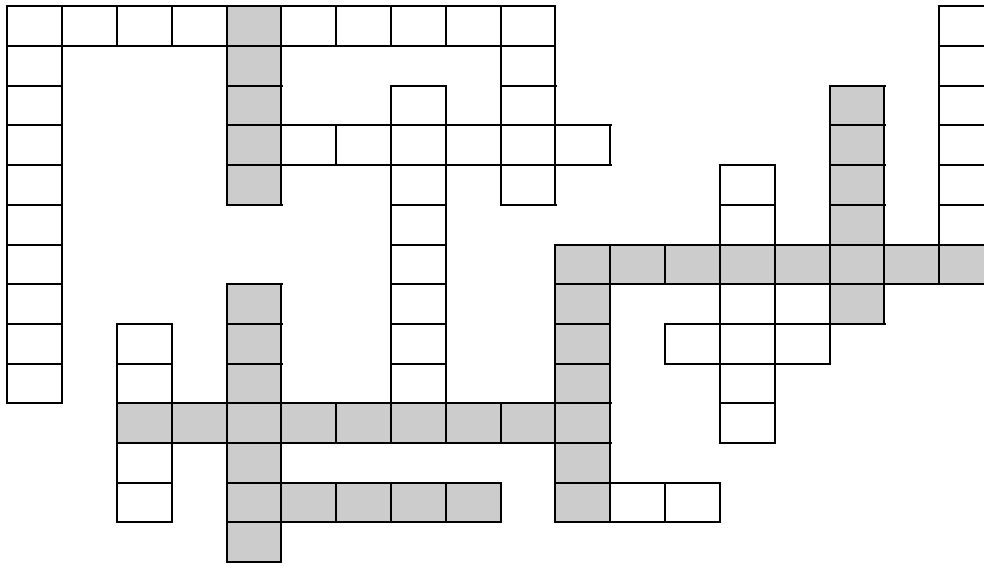
- una mirada freda
- una mirada punxeguda
- una mirada perduda
- una mirada convalescent
- una mirada aïrada
- una mirada metàl·lica
- una mirada encesa

A40.- DICCIONARI

Es pot donar el cas que en conèixer una persona ens formem una primera impressió, però després amb el temps anem canviant l'opinió d'aquesta persona. Segur que més d'una vegada hem dit *Quan el vaig conèixer m'agradava, però ara no el puc ni veure!* El posat no sempre coincideix amb la idea que anem formant d'un conegut.

A> Col·loca aquestes paraules en les caselles corresponents. Una lletra en cada quadrat i un mot per casella. Busca al diccionari els mots que et siguin desconeguts.

HUMIL	ENCARCARAT	SOBERG	TOU	MALDESTRE	TÍMID
DECIDIT	AMATENT	VIU	INDECÍS	NOBLE	ESLLANGUIT
ALTIU	AMANERAT	SENZILL	OPULENT	VERGONYÓS	

- B> Et fa l'efecte que ets d'una determinada manera, però en circumstàncies adverses descobreixes una faceta nova de la teva personalitat. Recorda una anècdota o un cas en què haguessis actuat molt diferent de com esperes de tu mateix. Utilitza els mots que t'han sortit en els requadres foscos.
- C> El **posat** que té una persona pot, de vegades, enganyar-nos. La **primera impressió** no sempre coincideix amb la idea que tenim d'una persona quan la coneixem més profundament. Ja ho has experimentat, no? Fixa't en aquesta frase de Josep Pla:

Tenia un aire fatigat, ungles negres, un cigar que li penjava dels llavis, escèptic, vermell.

En aquesta frase l'escriptor combina trets físics – *ungles negres, un cigar que li penjava dels llavis, vermell* - amb trets psicològics - *fatigat, escèptic*-. Pla té l'habilitat de mostrar amb precisió la descripció d'una persona amb poques paraules.

- 1.- Intenta imitar aquesta frase, bo i incloent els mots dels requadres clars. Describeu el posat de tres companys o professors de l'institut, tot combinant tres trets físics amb dos trets psicològics. Pensa tranquil·lament quins mots necessitaràs!
- 2.- Llegeix les teves frases a la resta de companys, que hauran d'esbrinar el personatge descrit.

A41.- ESCRITURA

Tria una de les opcions per a escriure un petit text:

A.- Tens una primera impressió d'una persona que acabes de conèixer, però amb el temps vas canviant l'opinió.

B.- Algú et comenta el teu *posat*, el qual no coincideix ni remotament amb la idea que tens de tu mateix.

C.- T'agradaria tenir un aire especial i diferent. Descriu-lo.

A42.- EXPRESSIÓ LLIURE

Amb tots els sentits

Inventa una paraula que representi un país imaginari. Amb una mica de música suau d'acompanyament, et convidem a recrear aquest país.

A> Dibuixa'l o pinta'l.

B> Descriu-lo amb paraules.

C> Relaciona'l amb el teu paisatge interior.

A43.- ESCRITURA

A> Amb tota la informació que tens en aquesta unitat ja pots començar a fer una descripció més afinada. Redacta la teva descripció psicològica contestant d'aquestes preguntes les que puguis:

- a. Quin fet de la teva vida t'ha transformat
- b. Com et veuen els altres. Com t'agradaria que et veiessin.
- c. Com creus que ets. Què canviaries.

B> Intercanvieu els textos de manera que a cadascú li toqui un text anònim - o amb un pseudònim -. Llegiu-lo i escriviu tres aspectes que us agradin i tres que considereu millorables del text. Això t'anirà molt bé per a fer l'exercici següent.

Què puc dir sobre mi

⇒ *Una descripció psicològica de mi: el que tinc de positiu i el que tinc de millorable.*

⇒ *Em considero una persona intuïtiva, sensible... Les meves sensacions se'm manifesten en determinades ocasions.*

⇒ *Què necessito per sentir-me bé?*

⇒ *A què dedico el meu temps lliure?*

⇒ *Quines percepcions tenen els altres de mi?*

⇒ *Com em sento? Quins fets han canviat la meua vida?*

⇒ *Què sóc? Com a membre d'un grup, com sóc?*

⇒ *Amb què de d'aprendre a viure? Amb què no?*

⇒ *Què vull canviar definitivament? Què no?*

⇒ *Quan modifico els meus estats d'ànim?*

⇒ *A qui m'emmirallo? A qui no?*

⇒ *Quin és el meu estat ideal?*

